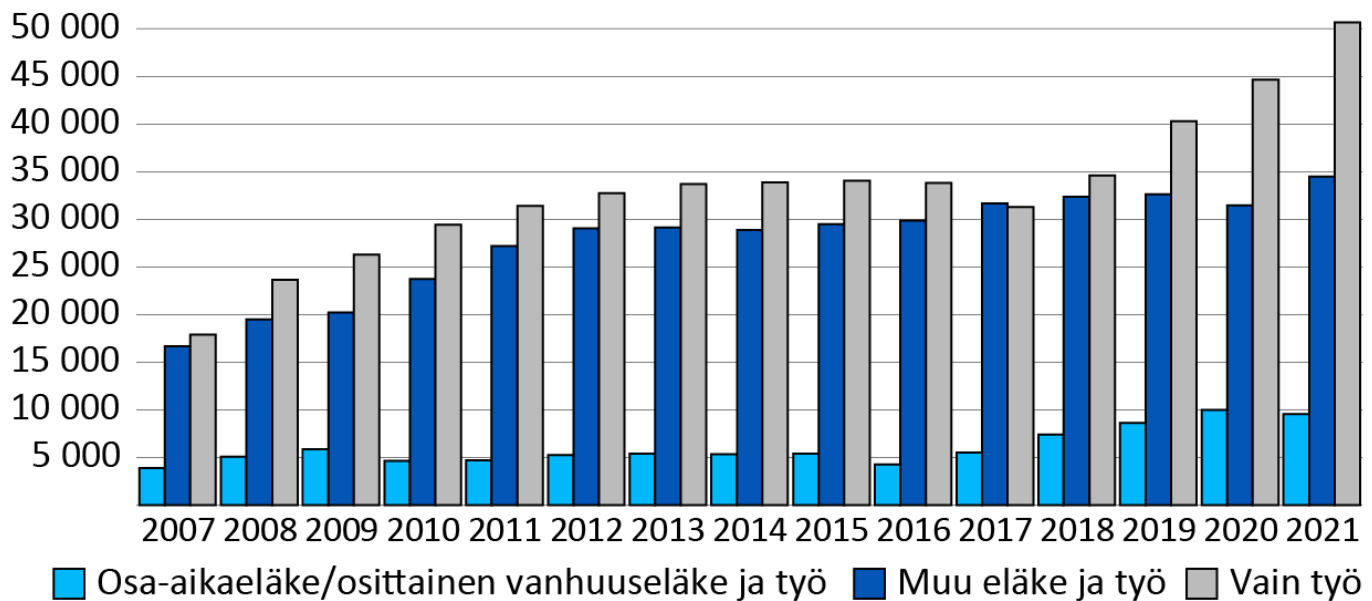

Eläkeläisten työnteko

Eläkeläisten työnteko lisääntyi

Vuosien 2007–2021 lopussa työssä olleet 63–67-vuotiaat

Lukumäärä

Lähde: Eläketurvakeskus

Vuoden 2021 aikana 130 000 alle 68-vuotiasta työeläkkeensaajaa teki töitä, kun mukaan otetaan myös osittaista vanhuuseläkettä ja osa-aikaeläkettä saaneet. Heistä 60 000 oli varsinaisella vanhuuseläkkeellä, 30 000 osittaisella vanhuuseläkkeellä ja lähes kaikki muut työkyvyttömyyseläkkeellä (44 000). Työkyvyttömyyseläkkeistä puolet oli osaeläkeitä.

Vuosien 2007–2021 aikana eläkeläisten työnteko on lisääntynyt tasaisesti erityisesti eläkeikäisten joukossa. Samaan aikaan ilman eläkettä työssä jatkavien eläkeikäisten määrä on noussut selvästi. Myös vanhuuseläkkeen alaikärajan nousu on lisännyt nopeasti 63-vuotiaiden työntekoa.

Vuoden 2021 lopussa 63–67-vuotiaista teki töitä yli 90 000 vakuutettua. Puolet heistä oli eläkeläisiä, jos eläkeläisiksi lasketaan myös osittaista vanhuuseläkettä saaneet. Eläkkeensaajista reilut 30 000 oli varsinaisella vanhuuseläkkeellä.

(Päivitetty 20.12.2022)

Uusin julkaisu:

- [Eläkkeellä ja työssä \(Julkari\)](#)

Tilaston kuvaus

Eläkeläisten työnteko

Tuottaja: Eläketurvakeskus

Tilaston kotisivu: <https://www.etk.fi/tutkimus-tilastot-ja-ennusteet/tilastot/elakelaisten-tyonteko/>

Aihealue: Työ, palkat ja toimeentulo

Tilasto kuuluu Suomen viralliseen tilastoon (SVT): Ei

Kuvaus

Tilasto kuvaa työikäisten eläkkeensaajien työeläkevakuutettua työskentelyä sekä heidän keskimääräisiä ansioitaan ja työeläkkeitään.

Tietosisältö

Tilasto sisältää tietoja eläkeläisten työnteosta työikäisen väestön keskuudessa. Työntekoa tarkastellaan henkilömäärien lisäksi väestöosuuksien ja ajassa tapahtuvien muutosten avulla. Tietoja esitetään myös eläkkeensaajien keskieläkkeistä ja -ansioista.

Käytetyt luokitukset

Sukupuoli, ikä, eläkelaji, sairauspääryhmä.

Tietojenkeruumenetelmät ja tietolähde

Eläkkeensaajien työssäkäyntiin liittyvät tiedot perustuvat työeläkejärjestelmän ansainta- ja eläkerekisterien sisältämiin tietoihin.

Työllisyysasteita koskevat tiedot perustuvat Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen.
Työvoimatutkimus

Päivitystiheys

Kerran vuodessa.

Valmistumis- tai julkistamisaika

Tiedot ilmestyvät tilastovuotta seuraavan vuoden lopussa. Julkistusaika ilmoitetaan vuosittain tilastojen julkistamiskalenterissa sivulla <https://www.etk.fi/tutkimus-tilastot-ennusteet/tilastot/julkistamiskalenteri/>.

Aikasarja

Tilaston aikasarja alkaa vuodesta 2007.

Asiasanat

eläkeläiset, työssäkäynti, työssä jatkaminen, ansiotyö, työllisyysaste, ikääntyvät työntekijät, työeläkkeet

Käsitteet ja määritelmät

Käsitteet ja määritelmät

Työhön liittyvät käsitteet

Työeläkejärjestelmä

Työeläkejärjestelmä jakautuu yksityiseen ja julkiseen sektoriin.

Suurin osa yksityisellä sektorilla työskentelevistä vakuutetaan työntekijän eläkelain TyEL:n piirissä.

Julkisella sektorilla työskentelevät vakuutetaan pääasiassa julkisten alojen eläkelaki JuEL:n mukaan. Lain piiriin kuuluvat Kevan jäsenyhteisöjen, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen palveluksessa olevat henkilöt. Julkisella sektorilla eniten vakuutettuja on kuntien palveluksessa.

Työeläkevakuutettu, vakuutettu

Henkilö, joka on tilastointiajankohtana tai aiemmin ollut työsuhhteessa tai yrittäjänä, ja jolla on eläketapahtuman sattuessa oikeus työeläkkeeseen.

Työeläkevakuutettu työ

Ikävälillä 17–67 tehty työ on työeläkevakuutettava. Vakuuttamisvelvollisuus päättyy 68 vuoden täyttämiseen ja se koskee ansioita, jotka ovat kuukaudessa vähintään rajamäärän suuruisia (61,37euroa/kk vuonna 2021). Myös eläkkeensaajan ansiotyö pitää vakuuttaa, ja siitä karttuu eläkettä.

Koska vakuuttamisvelvollisuus päättyy 68 vuoden täyttämiskuukauden lopussa, tarkastelu on Eläkeläisten työnteko -tilastossa rajattu 67-vuotiaisiin.

Työeläkevakuutettu yrittäjätoiminta

Yrittäjätoiminta pitää vakuuttaa, jos vuosityötulo on vähintään 8 063,57euroa (vuonna 2021). Myös eläkkeensaajan harjoittama yrittäjätoiminta pitää vakuuttaa. Poikkeuksena ovat työeläkelakien perusteella vanhuuseläkkeellä olevat yrittäjät. He eivät kuulu pakollisen YEL-vakuutuksen piiriin, mutta voivat ottaa vapaaehtoisen YEL-vakuutuksen. Tämän vuoksi osa eläkkeen ottaneista yrittäjistä puuttuu aineistosta, vaikka he jatkavat yrittäjinä.

Työssä oleviksi katsotaan sekä pakollisen että vapaaehtoisen YEL-vakuutuksen piiriin kuuluvat yrittäjät. YEL:ssä tarkoitettu yrittäjä on henkilö, joka tekee ansiotyötä olematta tässä työssään virka- tai työsuhhteessa. Myös yrittäjän perheenjäsen on yrittäjä, jos hän työskentelee yrityksessä, mutta ei ole tässä työssään työsuhhteessa.

MYEL:ssä vakuuttamisvelvollisuuden vuosityötulon raja on vähintään 4 031,78 euroa (vuonna 2021). MYEL-vakuutus on otettava, jos harjoittaa maatilataloutta vähintään viiden MYEL-hehtaarin tilalla itse työtä tehden. Vakuuttamisvelvollisuus koskee myös perheenjäseniä, jotka pääasiallisesti työskentelevät viljelmällä.

MYEL:n piiriin ovat kuuluneet vuodesta 2009 alkaen myös apurahansaajat, jotka harjoittavat tieteellistä tutkimusta tai taiteellista toimintaa.

Myös eläkkeensaajan harjoittama MYEL-toiminta voidaan vakuuttaa, jos MYEL:n edellytykset täyttyvät.

Työssä oleva

Henkilö, joka on ollut kalenterikuukauden aikana työeläkettä kartuttavassa työssä tai työeläkevakuutettuna YEL- tai MYEL-toiminnan perusteella.

Vuoden lopussa työssä oleva

Henkilö, joka on ollut työssä joulukuun aikana tai vuoden lopussa (riippuen työnannon ilmoitustavasta). Tämä aiheuttaa pieniä eroja tilastoihin vuoden lopun lukumäärissä.

Eläkkeeseen liittyvät käsitteet

Eläkkeellä oleva

Henkilö, joka saa omaan työuraan perustuvaa työeläkettä. Vaikka osittaista varhennettua vanhuuseläkettä saavia ei pidetä eläkkeelle siirtyneinä, heidät on tässä tilastossa katsottu eläkkeensaajiksi.

Työkyvyttömyyseläke

Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää 17–63-vuotiaalle, jolla on työkykyä alentava sairaus ja työkyvyttömyyden voidaan arvioida jatkuvan yhdenjaksoisesti vähintään vuoden. Täysi työkyvyttömyyseläke maksetaan, jos työkyvyn aleneminen on vähintään 3/5. Osatyökyvyttömyyseläke maksetaan, jos työkyvyn aleneminen on 2/5–3/5.

Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää määräaikaisena kuntoutustukena tai toistaiseksi voimassa olevana eläkkeenä, jolloin sen päättymisajankohtaa ei ole määritelty. Kuntoutustukea maksetaan työkyvyttömälle henkilölle, jonka vamman tai sairauden voidaan olettaa todennäköisesti paranevan hoidon tai kuntoutuksen avulla. Myös kuntoutustuki voidaan myöntää osaeläkkeen suuruisena. Kuntoutustuki luetaan tässä työkyvyttömyyseläkkeeksi.

Työkyvyttömyyseläke myönnetään joko täyden eläkkeen suuruisena tai osittaisena. Työkyvyttömyyseläkkeen saajalla on oikeus tehdä eläkkeen aikana ansiotyötä jäljellä olevalla työkyvyllään. Täyden työkyvyttömyyseläkkeen aikana työansioden tulee jäädä alle 40 prosenttiin vakiintuneesta keskiansiosta. Täysi työkyvyttömyyseläke muutetaan osatyökyvyttömyyseläkkeeksi, jos ansiot ylittävät 40 prosenttia mutta ovat enintään 60 prosenttia eläkettä edeltäneestä vakiintuneesta ansiotasosta. Eläkkeen maksaminen voidaan keskeyttää, jos ansiot ylittävät ansiorajan.

Vanhuuseläke

Vanhuuseläkkeelle voi jäädä joustavasti 63–68-vuotiaana, kun lopettaa työn, josta jää eläkkeelle. Yleissäännön lisäksi julkisella sektorilla on eräitä poikkeusryhmiä, joissa vanhuuseläkkeelle voi jäädä ennen yleistä vanhuuseläkeikää. Tällaisia ryhmiä on esimerkiksi puolustusvoimissa.

Vanhuuseläkkeen saaminen ei estä työskentelyä, eivätkä eläkeaikaiset ansiotulot vaikuta eläkkeen maksamiseen. Vanhuuseläkkeen rinnalla tehdyn työn perusteella karttunut eläke myönnetään aikaisintaan 68-vuotiaana.

Osittainen varhennettu vanhuuseläke korvasi osa-aikaeläkkeen vuonna 2017. Sen ottaminen ei edellytä työsuhteen päättymistä, joten tässä tilastossa osittaisen vanhuuseläkkeen valinnoita ei katsota vanhuuseläkkeellä oleviksi. He ovat kuitenkin mukana kaikkia eläkkeensaajia koskevissa taulukoissa. Osittaista vanhuuseläkettä saaneita koskevia tietoja on taulukoitu myös erikseen.

Muut käsitteet

Ikä

Henkilön ikä tarkasteluvuoden lopussa. Työikäisillä tai aktiivi-ikäisillä tarkoitetaan tässä yhteydessä 17–67-vuotiaita. Tällä ikävälillä työ on työeläkevakuutettava ja työssäolotiedot talletetaan työeläkejärjestelmän rekistereihin.

Vanhuuseläkkeen valintaiässä olevilla tarkoitetaan 63–67-vuotiaita. Tässä iässä on mahdollisuus valita milloin jää eläkkeelle.

Työnteko eläkkeen rinnalla

Työssä ja eläkkeellä oleviksi tulkitaan henkilöt, jotka saavat jotakin omaan työuraan perustuvaa työeläkettä ja ovat samanaikaisesti eläkettä kartuttavassa työssä. Koska eläke maksetaan aina koko kalenterikuukaudelta, yhdenkin päivän työssäolo saman kuukauden aikana on eläkkeen rinnalla tehtyä työtä.